

raadsvoorstel

Agendapunt 2025, nr. VIa-pm
Zaaknummer 2362250
Te behandelen door G.E. Visser

Onderwerp: Bindend adviesrecht realisatie energieopslagsysteem met bijbehorende bouwwerken Masterveldweg
Pagina 1 van 3

Aan de raad,

Inleiding

Op 13 maart 2023 is er een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een zonneveld aan de Masterveldweg. Dit zonneveld is inmiddels gerealiseerd en in gebruik genomen. Initiatiefnemer is voornemens om bij het reeds gerealiseerde zonneveld een energieopslagsysteem te realiseren. Hiervoor hebben zij een aanvraag ingediend voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA), waarvoor de reguliere procedure geldt. Dit energieopslagsysteem bestaat uit batterijcontainers, omvormers, transformatoren. Daarnaast wordt er een geluidsscherm geplaatst en het huidige inkoopstation uitgebreid. Voor dit initiatief wordt er aanvulling gedaan op de huidige landschappelijke inpassing. Gezien de recente ontwikkelingen in de technieken voor energieopslagsystemen worden in geldende beleidsstukken geen uitspraken gedaan over energieopslagsystemen. Voor projecten die niet in overeenstemming zijn met een door de raad vastgesteld ruimtelijk kader, maakt de raad gebruik van haar adviesrol onder de Omgevingswet conform het 'Verzamelbesluit bevoegdheden Omgevingswet'. Alvorens het college de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit kan verlenen, dient de gemeenteraad om bindend advies te worden gevraagd. Met voorliggend voorstel wordt een positief bindend advies gevraagd.

Voorstel

Een positief bindend advies te geven voor het realiseren van een energieopslagsysteem met bijbehorende bouwwerken bij het reeds gerealiseerde zonneveld aan de Masterveldweg.

Relatie met (huidig) beleid

Voor zonne-energie zijn de ruimtelijke kaders van toepassing zoals gesteld in het 'Beleidskader zonneparken en zonnevelden', het Akkoord van Groenlo (AvG'13) en de Energievisie Winterswijk 2017 en Energiemix Winterswijk 2017.

Op 20 december 2018 het 'Beleidskader zonneparken en zonnevelden' vastgesteld. In dit beleidskader is vastgelegd hoe het proces er uit ziet om te komen tot het zorgvuldig inpassen van zonneparken en zonnevelden in het buitengebied van Winterswijk. Verder is op 19 december 2019 de 'Omgevingsvisie Buitengebied Winterswijk' vastgesteld. Hierin wordt vanuit duurzaamheidsambities ruimte gegeven voor het realiseren van zonneweides.

Gezien de recente ontwikkelingen in de technieken voor energieopslagsystemen wordt hierover in voornoemd beleid nog geen uitspraken over gedaan. Ten aanzien van het initiatief wordt gesteld dat er geen sprake is van nieuw ruimtebeslag, omdat de ontwikkeling plaatsvindt binnen de begrenzing van het reeds gerealiseerde zonneveld Masterveldweg. Dit zonneveld is landschappelijk ingepast op een wijze waarbij de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap en de leefbaarheid van Winterswijk zijn geborgd.

Middels eenvoudige maatregelen wordt het energieopslagsysteem ingepast in het zonneveld en aan het zicht onttrokken. De realisatie van het energieopslagsysteem draagt bij aan het efficiënter benutten van zonne-energie door dit op momenten van grotere vraag terug te leveren aan het net. Hiermee wordt de opwek van duurzame energie minder weersafhankelijk.

Beoogd(e) effect(en)

Met dit initiatief wordt er bijgedragen aan provinciale, regionale en gemeentelijke duurzaamheidsdoelen. Daarnaast levert het initiatief ook een positieve bijdrage aan de ambitie van de gemeente om in 2030 energieneutraal te zijn.

Argumenten

Pieken in de opwek worden opgevangen

Bij het zonnepark Masterveldweg kan een energieopslagsysteem pieken in de opwek van elektriciteit opvangen. Op dit moment kan op piekmomenten niet alle elektriciteit geleverd worden, en dan wordt het park geheel of gedeeltelijk afgeschakeld. Dit is jammer van de energie die dan verloren gaat. Met een energieopslagsysteem kan een deel van deze energie opgeslagen worden en op een later moment weer aan het net geleverd worden.

De locatie is optimaal

Voor grootschalige energieopslagsystemen zijn er twee optimale locaties die het elektriciteitsnet zo min mogelijk belasten: Bij een onderstation of bij de een zonneveld. In deze situatie is er sprake van plaatsing bij het zonnepark, maar ook van een directe verbinding met het onderstation. Daarom is de locatie zeer gunstig.

Geen risico op negatieve effecten op het elektriciteitsnet

Liander ontwikkelt momenteel aangepaste contractvormen die geschikt zijn voor energieopslagsystemen. De aangepaste contractvormen zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat batterijen niet bijdragen aan netcongestie, maar juist helpen bij het ontlasten van het lokale elektriciteitsnet. Initiatiefnemer is in afwachting van het beschikbaar komen van één van deze contractvormen en staat op de wachtlijst hiervoor.

Wat wordt er gerealiseerd?

Energieopslagsysteem

Het energieopslagsysteem bestaat uit de volgende onderdelen:

- 16 containers met batterijmodules;
- Power conversie systeem (omvormer) voor het omzetten van gelijkstroom naar wisselstroom en omgekeerd;
- Transformatorsysteem voor het verkrijgen van het gewenste spanningsniveau;
- Schakelsysteem voor het beschermen en het kunnen op- en afschakelen van het complete systeem.

Het gewenste vermogen van het energieopslagsysteem bedraagt 20 MW met een capaciteit van 80 MWh. De maximale hoogte van de batterijcontainers, transformatoren en MV Switchgear room (middenspannings schakel- en controlesysteem) zal 3,70 meter bedragen. De gegeven maximale hoogte van 3,70 meter is op basis van de grootst mogelijke systemen inclusief ruimte voor de fundering. De batterijcontainers, transformatoren en het middenspanning schakel- en controlesysteem worden in het wit uitgevoerd.

Akoestisch scherm

In verband met de geluidsproductie van het energieopslagsysteem wordt rondom de batterijopstelling een akoestisch scherm gerealiseerd met een hoogte van 4,1 meter. Tussen het maaiveld en het geluidsscherm wordt 10 centimeter vrij gehouden zodat hemelwater over het maaiveld af kan stromen om te infiltreren in de bodem.

Uitbreiding inkoopstation

Links van de toegangspoort aan de Masterveldweg staat het huidige inkoopstation. In verband met de aanleg van de batterijopslag moet er een extra inkoopstation worden bijgeplaatst. Deze krijgt dezelfde uitstraling en hoogte als het bestaande gebouw, maar is in oppervlakte kleiner. De uitbreiding komt aan de noordwestkant van het huidige inkoopstation. In verband met de ligging van kabels is het niet mogelijk de uitbreiding achter het reeds aanwezige station te realiseren. Om beide inkoopstations landschappelijke in te passen wordt de reeds aanwezige groene rand van het zonnepark versterkt door hier diverse struiken en boomvormers aan te planten. De toe te passen soorten zijn haagbeuk, meidoorn, veldesdoorn, hondsroos en liguster.

Landschappelijke inpassing

Het bestaande zonneveld is landschappelijk ingepast zodat het zicht op de panelen wordt gefilterd. De zonnepanelen zijn echter lager dan de beoogde containers met batterijmodules. De bestaande landschappelijke inpassing is daarmee niet voldoende om het zicht op de batterijcontainers te ontnemen. Daarom wordt dichtbij het energieopslagsysteem een extra haag aangeplant. Aan de noord- en westkant komt een gemengde haag aan de zichtkant van het geluidsscherm, met gelijke aantallen beuk, haagbeuk, hondsrood, meidoorn, veldesdoorn en liguster. Aan de zuidkant wordt de bestaande ruigtestrook ingeplant met inheems bosplantsoen en meerstammige zwarte elzen t.b.v. hakhout. De meerstammige elzen zijn snelgroeiend en filteren het zicht op het geluidsscherm zo veel als mogelijk. De oostkant krijgt tussen het hekwerk en de bomen aan de Duitse grens over een lengte van circa 100 meter meer struweel en een mantel zoomvegetatie zodat een dichte houtsingel ontstaat.

Financiële paragraaf incl. subsidiekansen en financiële risico's

Omgevingsfonds

Voor de ontwikkeling van Zonnepark Masterveldweg is er een energiefonds opgericht waarin Statkraft een jaarlijkse vergoeding stort gedurende de looptijd van de SDE++ periode.

Voor de ontwikkeling van het energieopslagsysteem voorziet Statkraft een eenmalige bijdrage aan dit omgevingsfonds van 50.000 EURO, na in bedrijfstelling van het systeem.

De vergoedingen uit het fonds kunnen worden aangewend om bijvoorbeeld mensen te helpen die wel willen verduurzamen, maar het niet kunnen betalen. Hierbij valt te denken aan:

- De inzet van een energie-coach middels een consult van 2 uur waarbij samen een plan wordt opgesteld met betrekking tot de verduurzaming van de woning.
- Een rentevrije lening voor bijvoorbeeld zonnepanelen,
- Een schenking voor bijvoorbeeld isolatie van een woning.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving

De aanvraag ziet op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, waarvoor bindend advies van de gemeenteraad benodigd is. Op deze aanvraag is de reguliere procedure van toepassing. Dit betekent dat zodra het college van burgemeester en wethouders een besluit heeft genomen, de omgevingsvergunning gedurende 6 weken vatbaar is voor bezwaar.

Aspecten van duurzaamheid

In het klimaatakkoord is afgesproken dat in Nederland het aandeel elektriciteit dat uit hernieuwbare bronnen komt moet stijgen tot 70%. Omdat Windenergie en Zonne-energie weersafhankelijk zijn is het belangrijk om ook opslag in het energiesysteem te hebben. Hiermee bouwen we in Nederland aan een duurzamer energiesysteem.

Communicatie/betrokkenenparagraaf

De omgevingswet stimuleert participatie met de omgeving. Initiatiefnemer heeft omwonenden en overige belanghebbende betrokken bij de plannen. Hiervoor is er een participatie- en communicatieplan opgesteld waarin is vastgelegd op welke wijze omwonenden en andere belanghebbenden bij het initiatief worden betrokken. Initiatiefnemer is op diverse manieren met direct-omwonenden en overige belanghebbenden in gesprek gegaan.

De locatie van het energieopslagsysteem binnen het huidige zonnenveld is in samenspraak met de omgeving tot stand gekomen. De initiële locatie was voorzien op kortere afstand van omliggende woningen. Met de huidige locatie, op grotere afstand, wordt de kans op mogelijke geluidshinder geminimaliseerd. Daarnaast wordt er een akoestisch scherm geplaatst om eventuele geluidshinder weg te nemen.

Relatie met andere besluitvorming/andere projecten

In de RES 1.0 is afgesproken dat we in de Achterhoek 1,35 TWh per jaar grootschalig opwekken in 2030. Om ervoor te zorgen dat de zonnenvelden die hieraan bijdragen daadwerkelijk zoveel mogelijk ingezet worden is het belangrijk dat een deel van de energie tijdens pieken opgeslagen kan worden.

Vervolprocedure/evaluatie

De bouw van het energieopslagsysteem, inclusief uitbreiding van het inkoopstation, zal circa 3 maanden in beslag nemen. De looptijd van het (reeds operationele) zonnenveld waar het energieopslagsysteem deel van uit maakt is 30 jaar. Na de looptijd wordt het volledige zonnenveld, inclusief energieopslagsysteem, volledig ontmanteld. Initiatiefnemer is voornemens zo spoedig mogelijk na verlenen van de omgevingsvergunning te starten met de realisatie van het energieopslagsysteem.

Winterswijk, 27 mei 2025
Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de secretaris,

de burgemeester,

B. Freriks-ten Hagen

B.J.J. Bengevoord